

Danijela Jovanović
RED OVOGA, RED ONOGA

Urednik
Enes Halilović

Likovna oprema
Milojko Milićević

Na naslovnoj strani
Dimitrije Pecić, *Dunav*, drvorez.

Danijela Jovanović

**RED OVOGA,
RED ONOGA**

Novi Pazar
2018

Nema nevažnih stvari!
M. Cvetajeva, *Iz dveju knjiga*

PUTEVI SAZNANJA

Odem jutros u *mc*
a pod prozorom
radnici što sređuju kuću pored
pričaju:
„Pao avion poljskog predsednika
negde u Rusiji.“
A ja se mislim
kako su čudni putevi saznanja!

VARLJIVO PROLEĆE

Sa ugašenog zgarišta
miris dima još dolazi.

Masakr nevinih
napupelih grana.

Na jednu skroz crnu
leptir se spustio.

Ko da je procvetala
budućnost puna plodova
na kratko joj se ukazala.

KORIST

Kažu da su ptice teritorijalne
i da svoj prostor pesmom brane.

Naučili smo ptice da pevaju glasnije
uz pomoć zvuka automobila.

A na Papui žive neke rajске ptice
među njima jedna što zvuk svega ume da oponaša.

Nju smo naučili da pesmu motorne testere otpeva.

Korisna smo mi vrsta.

BORBA S PRIRODOM U JEDNOM LJUDSKOM HABITATU

Uskoro će lišće da izbije,
kontrolisano, tamo gde može
a trava će da poraste.

Kese, neke prazne, neke pune,
kutije, neke trule, neke još cele,
razne papire, uglavnom u kašu pretvorene,
pokriće zeleno.

Opet će proleće zamesti naše tragove,
tamo gde može.
A mi ćemo napraviti nove.

HOĆU SAMO DA KAŽEM

Obronci Cera
sveže se zelene.

Kiša je pre dva dana padala,
sve oprala.

Vinograd se pred nogama prostire
i on sveže zelen isto.

Vetar blag
grane četinara i breza pomera.
Samo se tiho šuštanje čuje.

Pozno sunce ranog proleća
opštem zelenilu
smirenost daje.

Ipak, nemir se javlja.
Svega ovoga će biti
i posle nas i dece naše.

Lepotu je nekad teško podneti.

KRAJ RADNOG DANA PRED PRAZNIK

Kancelarija još uvek osvetljena
prolaznicima prazninu
daje na uvid.

Na ivici stola stoji
ženska torba
u žurbi ostavljena
nagnuta, otvorena
nestrpljivo čeka da
poslednja stvar bude
u nju ubačena.

Sanja miris ulice
kao vlasnica njena.

ĆIHU-ĆIHU

Prolaze, prolaze
ko TŽV jure
ovi dani
do tančina isplanirani.

Ruka mi često krene ka imaginarnoj ručki
za zaustavljanje u slučaju nužde.

Kažu, ići će još brže.

A ja parne vozove sanjam.

ANKINO PUTOVANJE

Odvedoš Anku,
ode Anka u nepoznato
kući gde je život provela
isto joj ko i u smrt.

Ostadosmo žalosni
zbor njene dementne starosti,
pretpostavke sopstvene,
svega.

FUNKCIJA KNJIGE

Slomljen okvir od krevca
na kom dušek leži.

Ispod njega stoje knjige,
brane okvir da ne padne,
da nam dete ne propadne.

U pitanju je loša proza
u dobar povež spakovana.
Ona naše dete čuva.

ŽEGA

Sećam se nekih leta, raspusta,
sunca ko pomorandža
na nebu što visi
i toplotu širi
i vazduha što ko da stoji.
Nigde nikog, ničeg,
samo prašina i dosada
i čitanje da se dosade rešim.
Čitanje svega što mi pod ruku dođe.
Neselektivno i nediskriminatorsko
je to čitanje bilo.
I divljačko, bez sistema i reda a žudno.
Ta navika mi je ostala
da čitanju kao varvarin pristupam – ko da tek treba svet da
gradim
a sve zbog dosade i letnje žege kad sam bila dete.

ZIMI

Odjednom, tišina se na uši obruši.
Deca su zaspala.

I spolja buka ne ulazi.
Sneg zvuke utišava.

Šta u tišini raditi?
Spavati, kao vrabac energiju čuvati

ZIMSKE RADOSTI

Kuća preko puta
u narandžasto ofarbana
srednje visoko stoji.
Oskora.
I sad, kad je dan tmuran,
kroz krošnje ogolelog drveća,
narandžasta svetlost se probija.
Ko sunce u oči da mi bije.

LETNJE RADOSTI

Pukla cev u ulici negde gore
voda šiklja
sliva se, sliva.

Kola jure,
ulica talasavo šušti
ko da smo na moru.

SAŽIVOT

Pustim vodu u *m*-u
i čujem komšija doziva kuče.
Čuje i on mene, znam.

Krenem napolje
i čujem komešanje iza susednih vrata –
poklopac špijunke se pomera.
Vratim se – isto.

Iznosim ručak na sto,
desetak nemih posmatrača iz autobusa
kroz prozor me gleda.
Naklonim im se ponekad.

Kupam se, cevi pevaju.
Ja ne smem.
(Sačuvala bih ipak nešto za sebe.)

Sitne mi životne navike stekle su hroničare.
Voljne i nevoljne.

U PARKU

Proleće u Šumicama.
Pored klupe
među opušcima
razbacane pivske flaše leže
i konzerva pokoja.

Deca po njima
granama lupaju
sviraju, kažu,
u sjaju i bedi parka
podjednako uživaju.

IZMEĐU DVA SVETA

Juče, na ulici
bila sam na međi
fiktivnoj ali stvarnijoj od prave.
Dan je bio čudan,
mart, a kao da je početak zime.
Hladno, po koja pahulja promakne
brzo u nekom haotičnom letu.
Nebo tamno, izlomljeno,
gotska atmosfera vlada.
Napeta, širi jezu svuda po telu.
(a možda vetar tome pridodaje?)
Stojim, čekam na sredini uske uličice.
Gledam u desno, tu gotika prava:
duboko u dvorištima
u bršljan obrasle kuće,
na njima nanosi godina
(neki se ljušte),
slojevi vremena,
ukrašavanja čudna
poput jedne glave širom otvorenih usta.
Puno detalja da poglede zadrže.
Široka debla, visoke grane,

na najvišoj stoji vrana i krešti.
Ko da sam u roman romantičara zalutala.
Pogledam levo, nove zgrade nikle.
Sjajne, umesto terasa
na njima klime vise.
Nigde drveta, bršljana, slojeva raznih,
niti arhitektonskih ukrasa bizarnih.
Nigde ničeg da pogled zaustavi,
misao da zabavi,
maštu raspali,
atmosfera izgradi.
Ko da sam u kakvu ravan upala.
Kako je to čudno: urbanistički slučaj da
bude tako očit komentar pojava opštih.

NEKIH DANA

Iskustveno govoreći
volela bih da sam bez iskustva.

Kad magnolija procveta
ja već vidim smrt njenog cveta,
latice koje svud po dvorištu lete,
za stazu se lepe.

Narcisi isto –
zažute se na nekoliko dana
i posle se nedeljama suše.

I sve tako.
Konačnost se u svemu ogleda.

RADNA SOBA

Stan je mali,
deca mala,
kuhinja ko dupe
pa kad hoću ja da pišem,
sačekam da deca zaspe
pa odem u dupe.

UBISTVO

Ko komarac pred kraj leta
dosaduje mi noću pesma.

Zgnječicu je ko i njega
jer pravih reči za nju nemam.

KATARAKTA

S godinama
sve više
svakodnevnica mi oči kvari.
Zbog nje mi pogledu izmiču
važne stvari.

SLIKE S IZLOŽBE

Pastrmka me bez izraza gleda,
som se smeška.
Raspeti se bakalar na vetru vijori
a list riba na ledu se ježi.
Rotkve bele, crvene,
pune tezge krnjave.
Peršun, spanać, blitva
zelene se kao trava.
Šargarepe, bundeve,
mandarine, narandže
tople boje unose.
A još nije proleće.
U gradu
boljeg prikaza prirode
žive/mrtve
nema.

DECA

„Ne ubijaj bubašvabu
možda ima decu!“
Kaže Čehovljev Griša.
I Sonječka je ne ubi.

Ni slutila nisam
kako se život
i pogled na njega
menja
kad u njega uđu
i zauzmu ga deca.

ISKUŠENJA

Budi dobra, rođena moja,
 sebe se ja grozim.
 Neću da mračim,
 grmim i sevam
 i ruka da mi po vazduhu mlati,
 preteći.
 (Zevsov skiptar moj da bude neću.)
 Strpljenje moje
 da l' granicu ima
 to da saznam neću.
 Neku novu sebe
 pagansko-božansku
 i uz to tiransku
 sada da otkrivam neću.
 Svideti se ona meni
 sigurno je neće.
 Zato budi dobra, rođena moja,
 budi mi dobra.

NOĆU

Spavaj, spavaj, dete moje,
 dan je još daleko.

Spavaj, spavaj, dete moje,
 noć je crna, bez meseca i bez sjaja zvezda.

Spavaj, spavaj, dete moje,
 ispod tebe sve je meko,
 oko tebe toplo.

Spavaj, spavaj, dete moje,
 stomačić ti pun.

Spavaj, spavaj, dete moje,
 tamo negde, ovde negde
 neko drugo dete
 nema nikog da mu kaže spavaj dete moje.

Zato sam te jače stisla,
 ti izvini ako sam te zbog tog' probudila.

SUMRAK BOGOVA

Fleke s crteža
lakim pokretom
maramice skidam.

Od rupa na odelu mašnice pravim.
Popravljam nepopravljivo.

Sve bolesti supom uspešno lečim.
Beskvasno testo
u konkretne zvezde i srca
pretvaram.
Voće u sok.

Ko svemoguća neka.

Svakodnevno, za decu
izvodim mala čuda.
Znam, uskoro će im se u pogledu
pojaviti sumnja.

FAMFATALIZAM

po Radmili Lazjić

Stomak mi je bio do zuba
rastegnut ko žvaka
ruka mi i dalje
stalno po testu brčka
na zapršku mirišem
manje/više stalno
po licu mi umesto pudera
često bude brašno.

U pauzama
lavove krotim
hodam po žici
sa trapeza visim
i sve ostalo
sve uzbudljivo
ono što sam stvar je samo moje lične perspektive
moje vreme za mene nema breme
sve mogu da budem i da podnesem
i veruj mi, sestro,
sve bih dala da mi stomak
opet bude rastegnut ko žvaka.

TRENTNA

Sinoć, da me ko pitao
šta je to sreća
ja bih mu rekla
to je kad privučem
svoju ćerku sebi
zabijem glavu u njena
mala pleća
i tako uspavam i sebe i nju.

Jutros bih mu rekla nešto drugo.

REALIZAM

Prozori se u neredu nižu
svi različiti
pomalo nakrivljeni.

Krovovi neravni
na jednom kućica naherena stoji
– crtež dečji.

Osvrnem se oko sebe i ko da ulice vidim prvi put
– stvarnost se u dečji crtež prelila.

IZ DETINJSTVA

Gore nebo, svetlo.
Dole trava, topla.
Okolo topole, šušlave.
Pored reka, blatnjava.
Ja na travi, koščata.
Žmirkam, žvaćem travku,
lepo mi.

DOM ZA STARE U OKRUGU BEKSAR

Lice mu suzdržano
iza poklopca klavira
leđa mu prava
prsti čvrsti.
Bah se po prostori razliva.
I on suzdržan, ozbiljan.
Starica, nagluva, slutim,
uz uzvik *dear*
krekere mi nudi.

DŽIN KELI

Lako smo ušli.
Niko nas ništa pitao nije.
Prešli Rio Grande koji je tu
tek uska blatnjava traka
i u Meksiku se našli.
Šetali po ulicama
koje su ko evropske,
uzane, prljave,
na njima, jedino su automobili američki,
veliki, čisti.
Na visokom stubu državna zastava
se vijorila iz svakog dela grada
lako uočljiva.
Veselo je bilo,
pili smo snežne margarite,
jeli ljuta jela za dolara par,
šetali, znojili se, pušli gde smo hteli,
suvenire kupili.
Kad smo se vraćali
jedva smo ušli.
Onaj na granci me pitao kako sam
u Ameriku iz Srbije ušla.

Došlo mi da kažem autom
al' nisam jer ti službenici
ovlašćenja velika imaju
dok smisla za humor nemaju.
Gledali su i gledali pasoše naše,
svašta nas pitali, i nas su gledali ko da smo nešto skrivili.
Presele nam margarite.
Posle nas još dva puta zaustavljali
da pitaju, nas i pasoše pogledaju.
Peva li na kiši srećni Meksikanac u teksaškom Parizu?

ORANDŽ KAUNTI

Šta se krije iza ćoška?
Ništa.
Još jedan red istih kuća,
prilaza, drveća,
auta, auta.
A iza idućeg?
Isto.
I tako u krug.
U centru kruga mi stojimo,
nebu se divimo,
kuću da nađemo ne znamo.

U MORNARA SU VELIKE OČI

U Korpus Kristiju
privezana za gat
kopija Ninje mirno leži.
Zna li ona za muke
mornara njenog originala?
Talasi veliki, strašni,
voda crna, beskrajna,
od kopna ni traga
a Ninja mala.
Nemaš gde glavu skloniti.
Oči su im sigurno velike bile,
mornarima Ninje,
pa su im se od lignji velikih
i ostalih stvorenja vodenih
čudovišta strašna činila
a od Indijanaca ljudožderi
pa su ih valjda zato istrebili.

PREMOŠĆENJE

Jedna teorija kaže:
naš um je pre svega eliminatorski.
Sposoban da primi i pojmi sve
ali mnoga znanja eliminiše
kako nas ona ne bi zbunila
i u ludnicu odvela
te nam ostavlja samo njihove deliće
od koristi praktične.
Što mu dođe da je mozak neka vrsta ventila
A iz čega proizađe –
da bismo opstali – treba da budemo manje svesni.
Što će reći – da raspolažemo
samo praktičnim znanjima
koja će nam u fizičkom univerzumu
pružiti šansu da preživimo.
Čini se da je to tačno.
A opet, dešava se izuzetno
da se ventil premosti
i um se oslobodi
i tad se neki plod umetnosti rodi.

OGRANIČENJA

Spoznaju bez poznavanja
to bih ja htela.
Da samo gledam, upijam, osećam,
ne mislim.
Ko biljka neka,
da budem deo velikog sveta
da dišem i živim
u ritmu njegovog bila.
Možda bi mi se onda
neka vrata otvorila
i univerzum bih tako spoznala.
To bih ja htela
ali misao nasleđena
granice spoznaje određuje.

BELI DIJAMANT

Hercoga u dokumentarnom žanru
 najviše volim.
 Skoro je snimio jedan takav film
 o želji jednog troprstog čoveka
 da leti i lebdi.
 Davnašnji mu je san to bio.
 Još kao dečak bez dva prsta
 na levoj ruci je ostao
 jer je raketu koju je u svemir hteo da pošalje
 u njoj držao.
 Kasnije, na Kvin Meri fakultetu u Londonu
 kao profesor aeronautike je završio.
 Stvarno je izgleda tačno
 da svakog od nas sopstvena strast
 određuje i put nam utvrđuje.
 I napravio je taj čovek
 pravi vazdušni brod i u
 Gvajanu u južnoj Americi
 otišao da ga isproba
 iznad visokih krošnji u prašumi
 koja još uvek mnoge tajne krije.
 Beo, elegantan i pun helijuma je taj njegov brod bio.

Beli dijamant, tako ga je nazvao
 jedan lokalni rasta
 koji se tako u priču upleo.
 Kamera zatim počinje rastu da prati.
 Ide za njim do vodopada,
 jednog od najvećih na svetu,
 gde se nalazi carstvo lasta
 koje nijedan čovek još nikad video nije.
 Lokalni rasta dolazi često
 do jedne izbočine na steni
 blizu vodopada
 da ubira razne trave,
 gleda laste
 i da u kapi vode koja se sa
 lista sliva
posmatra svet
 kako on sam kaže.
 Kamera se zatim približava
 jednoj kapljici što sa lista visi
 i ceo vodopad,
 koji oko ne može u celini da obuhvati,
 u njoj stoji.

LARPURLARTIZAM

Srećan je čovek koji u kapi vode
može da vidi svet
i da gleda ono što kamera Hercoga gleda.

Na Papui živi jedna vrsta ptica,
u vrapčarke spada,
koja mužjaka za parenje
čudnovato bira.

Ne po snazi,
čvrstini izgrađenog gnezda,
broju nahvatanih buba,
lepoti i raskoši perja
već lepoti instalacije.

Tako u sezoni udvaranja
mužjaci lete tamo/vamo
svuda po kišnoj šumi
bobice, lišće, kamenčice
donose
u ljudska naselja ulaze,
u vojne baze,
čaure za metke, šarene, plastične
i šljašteće komade nečega
kradu
da naprave najlepšu instalaciju.

STATISTIKA

I tako se svuda po šumskom podu
uzdižu mala umetnička dela
koja nijednu drugu svrhu
nemaju sem lepote.

Tokom pedesetih, čak 15 mrtvih.

Vozača.

Šezdesetih – 14.

Isto vozača.

Posmatrača niko ne računa.

Sedamdesetih – 12.

Osamdesetih – 4.

Devedesetih, tek 2.

I tako iz decenije u deceniju

broj mrtvih se smanjuje.

Vidi se da Evropa dugo nije videla rata –
bezbednost života joj je postala važna
čak i u igri makabrističkog kroja
ko što je *Formula*.

PAMĆENJE

Na Starom Sajmištu poljana široka,
 na njoj trava i sitno cveće.
 Dominira roze sad u proleće.
 Za mesec/dva zeleno će da preovlada.
 U avgustu – žuto,
 a možda i ranije, od vremena zavisi.

Deca tuda vole da trče, psi isto,
 srećni, opijeni.
 Par stabala tu cveta, lista, šumi,
 kad je vetar besni,
 jednom rečju – živi.

A moja noga tud' uvek pažljivo gazi.

KAMEN, DRVO

U parku kod Ušća
 spomenik domovini
 koje više nema
 štrči visoko.

Na njemu ozbiljne, ljubavne
 reči Branka Miljkovića,
 kog isto više nema,
 upadljivo se crne.

U travi okolo
 razbacane kamene ploče
 u zemlju utonule
 za nepažljivog posmatrača su nevidljive.

Na njima, ispisana imena
 državnika iz zemalja raznih,
 latinski nazivi drveća
 koje su oni posadili i godine sadnje
 od 1968. do '81.

Većine državnika više nema

OLUJA

kao ni država
a drveće i dalje stoji,
raste, tek poneko na pragu adolescencije.

Nema struje.
Sveća gori.

Senka plamena
po zidovima igra.

Glasovi su utišani.
Teme značajnije.

IZMICANJE

Prvo i ne znaš da on postoji.
 Prosto ga trošiš.
 Lagano.

Onda počneš da ga primećuješ.
 Ali ga ignorišeš.
 Jer juriš.

Zatim usporiš.
 Pitaš se ko i šta je on.
 Odgovora, najčešće, nema.
 Zato prestaneš da se pitaš.
 I počneš žudnije da ga trošiš
 Dok ne poželiš drugom da ga podariš.
 Onda ga štediš.
 Za tog drugog ga čuvaš.

Na kraju,
 u grču se držiš za njega.
 Nećeš da gaпустиš.
 Tražiš da ti kaže
 ko je i šta je on (bio).
 Ali on ti već okreće leđa.

MIKRO

Visoka trava
 ispred moje noge.

U njoj, čujem,
 život vri.

Ko zna kakve se
 drame tu odvijaju.

A moja noga nastavlja
 bez milosti da gazi.

PAŽNJA*Haksliju*

Dok korakom grabim
 negde
 i u rukama držim
 nešto
 u glavi pravim planove
 nekakve
 za buduće vreme
 neko
 tad mi treba minah ptica
 da mi na uvo zakrešti
pažnja!
 da postanem svesna
 prostora, živih i neživih stvari u njemu
 i
 vremena, merljivog i nemerljivog,
 kako bih mogla da ih degustiram
 i u tome uživam
 ovde i sad.

LEK*Zamjatinu*

Čitam o tebi.
 U glavi crtam mapu
 tvog životnog puta.
 Za vremena burna
 i nije bio ništa posebno.
 Pravolinijski.
 Pravilan,
 onako, kada se spolja gleda.
 A opet,
 od pravila si uvek uspevao da načiniš izuzetak.
 Bušio si tvrdu koru svake dogme
 kao da si svrdlo a ne reči imao uz sebe.
 Stalno si počinjao iznova,
 vrteo, bušio, cepao, cepteo,
 ne dajući kori da se stvrdne.
 Zato se tebi uvek vraćam
 kad mi se učini
 da u manirizam zapadam.

UKLETIM PESNICIMA

Lepe reči vi birate.
Čak i onda kad su strašne
lepe jesu, nema zbora.

I konstrukcije vaše baš su fine.
Gledati ih dok se dižu sa papira do nebesa
ma, divota to je jedna!
A i kad se spuste nisko,
dole, ispod
gde mrak spava i zlo vreba
i dalje su lepe, fine,
konstrukcije vaše krasne.

Patnja vaša, strašna li je!
Razdire vas muka svetska,
duša vaša bolno stenje
te se ruka na grud' penje
da se busa strašno, glasno
da objavi muku svoju,
muku svetsku, vaseljensku.

I mis'o vaša divotna je.
Sa visine ljude gleda.

Gleda, gleda, pa raspali
po licemerju i po laži
celog našeg gmizavoga ljudskog roda.

Vaše reči jedine su
što istinu u seb' nose
zato ih vi jadni, kleti
ne štedite već delite.
To je vaša crna sudba,
vaša usud i prokletstvo.

Pored boli vaseljenske
što u srcu vi nosite
i za žene ima mesta
u tom srcu širokome.
(srce vaše – ruska stepa,
metafora to je fina dostojna bledog,
ukletog pesnika).
Često joj se obraćate
ženi krasnoj, čednoj, mednoj
i bludnici, ćudljivici pa čak i prevtljivici.
Pokatkad ko veštica

ZATEČENA PROSTOM MUDROŠĆU

al' ipak najčešće anđelu sličī,
a nekad je mučenica
al' i mučiteljka ume da bude.
Sve i svašta je ta žena vaša.
Samo nikad misleće biće
ko da čovek nije.

I tako, dok vas razdiru muke svetske
i to biće sazđano samo od puti i hira,
vi, prometeji naši, uporno širite
istinu svetu.

Spojiš par običnih reči
i dobiješ izreku –
mudrost izistinsku.
Ko rogovi u vreći
tako se danas slažemo ja i ti
baš tako i nikako drugačije
iz ko zna kojeg
(možda kosmičnog?)
razloga.

NAOPAKO

Neka bude svetlo,
 neka bude nebo,
 neka bude trava,
 sunce, cveće, drveće...
 i na kraju muškarac i žena.
 I neka potonji i potomstvo njihovo
 gospodare ribama u moru,
 pticama u vazduhu
 i svim životinjama što
 po zemlji hodaju.
 Tako kaže knjiga sveta
 na kojoj kultura evropska počiva
 i koja se kasnije svuda
 po zemlji raširila.
 U srži njene etike stoji:
 čovek da svime gospodari.
 Naopakog li koncepta.
 A opet, on je deo našeg tkiva
 preko knjige svete
 bilo da smo verujući ili ne.

VESNICI

Već u martu,
 pre prvih ljubičica i lasta,
 iz auta u prolazu
 počne da trešti muzika.
 Izgleda da oni koji ih voze
 tako objavljuju razdraganost svoju
 jer proleće puno obećanja daje.
 Očekivanja su velika.

Sad je oktobar,
 vreme je prolećno
 ali iz auta muzika ne dopire.
 Jesen ne obećava već preti,
 o konačnosti svega svedoči,
 utisak je opšti.

MOJ MAČAK

Moj mačak spada u mačecu aristokratiju
 po sopstvenom opredeljenju.
 Nema on ni rodovnik
 ni iscertano porodično stablo sa mnogo grana
 a ni pretke zvučnog imena
 u stvari, poreklo mu je skromno,
 lumpenproletersko čak
 ali njega se to uopšte ne tiče
 on je samoproklamovani aristokrata.
 Hoda visoko uzdignute glave, a i repa,
 uvek sa prezirom gleda na sve oko sebe,
 pa i na prolaznike kako na one dvonožne, tako i na četvoronožne,
 gotovo ništa ne može izbrisati dosadu sa njegovog lica,
 možda samo vrapci, ponekad,
 kad mu njihov uporni cvrkut
 ometa san, a i tad reaguje aristokratski,
 nekako nevoljno i kao sa dosadom
 samo frkne na njih.
 Baš kao i svaki aristokrata ima prefinjen ukus
 ne može mu se podmetnuti tek bilo šta za hranu.
 Posle svakog obroka legne na svoj mekani jastučić
 koji mu moji ukućani i ja,

a koje on, čini mi se, kao i svaki drugi mačecí aristokrata
 smatra tek slugama svojim,
 redovno istresamo i punimo perjem.
 Drema on tako
 na svom jastučiću mekom
 sve do sledećeg obroka,
 a kad i taj obrok pojede lagano,
 istegne se sporo, a zatim obliže ceo počevši od repa,
 pa krene u šetnju.
 Gde ide i koga sreće u tim šetnjama svojim
 mi nemamo pojma.
 Ponekad, pre šetnje, dozvoli nama, slugama svojim,
 da ga pomilujemo malo
 a ponekad čak počne da šutira gumenu lopticu koju
 mu mi bacamo stalno u nadi da će se poigrati s nama,
 tek da nas zadovolji, da nam ukaže milost,
 jer mudar je taj naš mačak
 zna da je potrebno podanicima povremeno
 pružiti i kakvu zabavu
 kako bi mu ostali verni.
 Kada mu dosadi to ukazivanje milosti
 strugne do vrata i počne da zavija
 da bi ga pustili u šetnju.

KUHINJSKA

Jedino početkom svake godine u ona prva dva meseca hladna
 on izgubi nešto od svog dostojanstva
 počne da se vraća kasno, umoran i sav u ranama,
 mi tad znamo da je bio u boju,
 da se kao kakav vitez borio za naklonost svoje deve
 i sklanjamo mu se s puta.

Ponekad kad me u besu ošine kandžama svojim
 ja mu sa strašću jakobinca pričam o dugom i belom vratu
 njegove koleginice Marije Antoanete
 na šta me on žmirkajući gleda kao da ne veruje.
 Al' kad me zaboli nešto
 kad se skupim na krevetu i čekam da bol prođe
 on uvek dođe, sklupča se odmah pored mojih leđa,
 zaprede glasno kao da mi peva uspavanku i tad
 i pored svih naših razmimoilaženja, političkih
 ideoloških i svih drugih,
 oboje shvatimo da se volimo strasno.

Dok odsecam glavu nekom piletu neznanom,
 ko zna kojem po redu,
 dok mu krhke kosti lomim
 i utrobu napolje vadim
 da bi ko rimski aruspicij po njoj prebiralala znalački,
 i dok mu rukom drhtavu džigericu kidam
 i nožem maleno srce na pola sečem
 ne mogu da se ne zapitam
 kakva se to krvoločna zver u meni krije.
 A dobro se sećam svog pileta prvog, neznanog isto.
 Ruka mi je drhtala
 a zbog mirisa krvi i svežega mesa
 neko me gađenje spopalo.
 Drugi put mi je već manje drhtala ruka,
 a ni miris mi uopšte smetao nije.
 Trećeg sam puta već ko hirgurg precizno
 zabadala nož tačno tamo gde treba,
 a i miris mi postao nekako blizak.
 Sad već samo po mirisu mogu da procenim
 je li meso sveže.
 Takav znalac sam postala.
 Gadne zverke smo mi ljudi

BUBLJA PERSPEKTIVA

u bestijaru svakom
počasno mesto treba da zauzmemo.

Sporo se kreće,
deluje umorna,
žedna.

Halucinira li već?
Hvata li je fatamorgana?

Sunce prži,
oko nje se samo žuto pruža.
Za nju, to je Sahara.
Za mene, zavesa koju se
spremam da operem.

USPUTNI PRIZORI

Promiču brzo
pomalo zamagljeni –
kiša je padala,
stakla su musava.
Ipak, neki ostanu urezani:
na nizbrdici, grana se od krošnje odvojila,
dolinu savršeno uokvirila.

RASPEVANA

Sunce, sunce, sunašce,
ne daj da te oblak smrači
kako ću se
kako ću se
sa mislima izboriti
ako tebe
sunce moje
oblak crni zamrači.

Crni oblak
oblak strašni
smrtne misli odnekuda izvlači
ne daj mene ne daj me
njemu gadnom poganom.

A SIMPLE PRAYER

O, Bože, daj mi samo
jednu pesmu na dan.
Savršenu, da me uznese
svakodnevicu da podnesem.

I, Bože, daj mi da i ja
do kraja svojih dana
napišem jednu takvu
za brata svog, sestru svoju.

O PESNIKINJI

Danijela Jovanović (Šabac, 1975), diplomirala je na Odeljenju za istoriju na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Objavljen joj je roman *Vatra* (2008); istorijska studija: *Romi u Jevrejskom logoru Zemun, 1941–1942* (2012); knjige prevoda: *Afroamerička poezija*, 2015 (izbor i prevod); Enes Halilović, *Leaves on the Water*, 2009; Brajan Henri, *Karantin*, 2010. Autorske radove i književne prevode objavljuje u periodici.

SADRŽAJ

Putevi saznanja	7
Varljivo proleće	8
Korist	9
Borba s prirodom u jednom ljudskom habitatu	10
Hoću samo da kažem	11
Kraj radnog dana pred praznik	12
Ćihu-ćihu	13
Ankino putovanje	14
Funkcija knjige	15
Žega	16
Zimi	17
Zimske radosti	18
Letnje radosti	19
Saživot	20
U parku	21
Između dva sveta	22
Nekih dana	24
Radna soba	25
Ubistvo	26
Katarakta	27
Slike s izložbe	28
Deca	29

Iskušnja	30
Noću	31
Sumrak bogova	32
Famfatalizam	33
Trenutna	34
Realizam	35
Iz detinjstva	36
Dom za stare u okrugu Beksar	37
Džin Keli	38
Orandž kaunti	40
U mornara su velike oči	41
Premošćenje	42
Ograničenja	43
Beli dijamant	44
Larpurlartizam	47
Statistika	49
Pamćenje	50
Kamen, drvo	51
Oluja	53
Izmicanje	54
Mikro	55
Pažnja	56

Lek	57
Ukletim pesnicima	58
Zatečena prostom mudročću	61
Naopako	62
Vesnici	63
Moj mačak	64
Kuhinjska	67
Bublja perspektiva	69
Usputni prizori	70
Raspevana	71
A Simple Prayer	73
<i>O pesnikinji</i>	73

edicija
SENT

Izdavač

**Građanski forum
Novi Pazar**

Recenzent

Ana Stišović Milovanović

Štampa

ADM grafika, Kraljevo

Tiraž

500

ISBN 978-86-7490-037-6

Edicija SENT

- Amela Halilović, *Pesak* (2018)
Uroš Ristanović, *Sutra* (2018)
Ersan Muhović, *Epistola* (2018)
Danijela Jovanović, *Red ovoga, red onoga* (2018)
Seniha Pepić, *Uvod u uvod* (2018)
Aleksandar B. Laković, *Kad kuće nismo zaključavali* (2017)
Jakub Kadri Karaosmanoglu, *Tuđinac* (2016)
Enes Halilović, *Srednje slovo*, poezija (2016)
Aleksandar B. Laković, *Dnevnik pesama* (2016)
Boško Tomašević, *Knjiga o Reneu Šaru*, studija (2015)
Enes Halilović & Elma Halilović, *Zagonetke*, istraživanje (2015)
Birsena Džanković, *Nefs i ruh*, poezija (2015)
Dragan Marković, *24*, poezija (2015)
Selma Hasanović, *Na početku bijaše stid*, studija o Hasanaginici (2015)
Ilhan Pačariz, *Oniričke pesme*, poezija (2015)
Sonja Šljivić, *Iskazi*, poezija (2014)
Haris Jašarević, *Horor i egzistencija* (2013)
Zehnija Bulić, *Očeva koža*, poezija (2013)
Enes Halilović, *Le bûcher*, izabrane pjesme (2012)
Živorad Nedeljković, *Suprématie de la métaphore*, izabrane pesme (2012)
Aladin Lukač, *Bramaputra*, poezija (2006)
Zoran Zelenika, *Vlati crne trave*, poezija (2006)
Zehnija Bulić, *Topola ni do pola*, poezija (2005)
Jahja Fehratović, *Bedova*, roman (2005)
Vesna Bošnjak, *Hronika flore*, poezija (2005)
Dejan Vukićević, *Bodilo*, roman (2006)
Aladin Lukač, *Gitare morte*, poezija (2004)
Jahja Fehratović, *Korektor sveznadar*, poezija (2004)

Plasman: + 381 64 15 29 225

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд